

رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

ქართული

جورجي

كَيْفِيَّةُ صَلَاةِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

მოციქული მუჰამადის ლოცვის აღწერა

პატივცემული შეიხი
აბდულ აზიზ იბნ აბდულლაჰ ბინ ბააზ

كَيْفِيَّةُ صَلَاةِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

მოციქული მუჰამადის ლოცვის აღწერა

لِفَضِيلَةِ الشَّيْخِ الْعَلَامَةِ
عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَازٍ
عَفَرَ اللَّهُ لَهُ وَلِوَالِدَيْهِ وَلِلْمُسْلِمِينَ

პატივცემული შეიხი
აბდულ აზიიზ იბნ აბდულლაჰ ბინ ბააზ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

მოციქული მუჰამადის ლოცვის აღწერა

პატივცემული შეიხი

აბდულ აზიიზ იბნ აბდულლაჰ ბინ ბააზ

სახელითა ალლაჰისა მოწყალისა,

შემწყალებლისა

ქება დიდება ერთადერთ ალლაჰს, ლოცვა და მშვიდობა მის მონას და შუამავალს და ჩვენს მოციქულ მუჰამადს, მის ოჯახეულობას და საჰაბებს, ამის შემდეგ:

ეს არის მოკლე სიტყვები მოციქულის (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) ლოცვის აღწერაზე, რომლებიც მსურდა წარმომეჩინა ყველა მუსლიმი მამაკაცისა და ქალისთვის, რათა ვინც ამას წაიკითხავს, ეცადოს მიზამოს მას ამ საკითხში, შუამავლის (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) სიტყვებზე დაყრდნობით:

(صَلُّوا كَمَا رَأَيْتُمُونِي أُصَلِّي).

«ილოცეთ ისე, როგორც მე მხედავთ, რომ

ვლოცულობ».¹ და მკითხველისთვის ამის განმარტება ასეთია:

1- სრულყოფილად იღებს აბდესს, რაც ნიშნავს, რომ აკეთებს განბანვას ისე, როგორც ალლაჰმა უბრძანა მას, უზენაესის სიტყვებიდან გამომდინარე:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ...﴾.

«ჰეი თქვენ, რომელთაც ირწმუნეთ! როცა წამოდგებით სალოცავად, დაიბანეთ სახეები და ხელები იდაყვებამდე, თავზე სველი ხელი გადაისვით და დაიბანეთ ფეხები კოჭების ჩათვლით» [ალ-მაიდა: 6] აიათი.

მიციქულის თქმით (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას):

﴿لَا تَقْبَلُ صَلَاةٌ بِغَيْرِ طَهْرٍ﴾.

«არ მიიღება ლოცვა განწმენდის გარეშე».²

ასევე მოციქულის (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) სიტყვებით იმ კაცის მიმართ,

¹ გადმოსცა ალ-ბუხარიმ ნომრით (605).

² გადმოსცა მუსლიმმა ნომრით (224)

ვინც არასწორად ასრულებდა ლოცვას:

(إِذَا قُمْتَ إِلَى الصَّلَاةِ، فَاَسْبِغِ الوُضُوْءَ).

(როცა დგები ლოცვისთვის სრულყოფილად აილე აბდესი)¹

2- მლოცველი მთელი სხეულით მიემართება ყიბლასკენ, სადაც არ უნდა იმყოფებოდეს, და გულში განიზრახავს იმ ლოცვის შესრულებას, რომლის აღვლენაც სურს, იქნება ეს სავალდებულო თუ ნებაყოფლობითი ლოცვა. განზრახვის ენით თქმა დაუშვებელია, რადგან ეს არ არის დაწესებული, არამედ წარმოადგენს ბიდა'ს (სიახლეს რელიგიაში), რადგან მოციქული (აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) და მისი საჰაბები (აღლაჰი იყოს მათით კმაყოფილი) არ ამბობდნენ განზრახვას ენით. თუ ის იმამია ან მარტო ლოცულობს, იღებს წინ ბარიერს, რომლისკენაც ლოცულობს. ყიბლასკენ მიქცევა ლოცვის აუცილებელი პირობაა, გარდა ზოგიერთი ცნობილი გამონაკლისისა, რომლებიც განხილულია სწავლულთა

¹ გადმოსცა ალ-ბუხარიმ ნომრით (5782).

წიგნებში.

3- აკეთებს თაქბირათულ-იჰრამს (აღლაჰუ აქბარ) და ამ დროს თვალებით უყურებს იმ ადგილს, სადაც საჯდა უნდა შეასრულოს.

4- თაქბირის თქმის დროს ხელებს სწევს მხრების დონეზე ან ყურების სიმაღლემდე.

5- იდებს ხელებს მკერდზე, მარჯვენა ხელს ათავსებს მარცხენა ხელზე, მაჯასა და წინამხარზე, რადგან ეს მტკიცედ გადმოცემულია მოციქულისგან (აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას).

6- სუნნა არის, რომ წარმოთქვას გახსნილი ვედრება, შემდეგნაირად:

(اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ، كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ، اللَّهُمَّ
نَقِّني مِنَ الْخَطَايَا كَمَا يُنَقَّى الثَّوْبُ الْأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ اغْسِلْ خَطَايَايَ بِالْمَاءِ
وَالثَّلْجِ وَالْبَرَدِ).

(ო აღლაჰ, დამაშორე მე ჩემს ცოდვებს ისე, როგორც დააშორე ერთმანეთს აღმოსავლეთი და დასავლეთი; ო აღლაჰ, გამწმინდე ჩემი ცოდვებისგან, როგორც თეთრი სამოსი იწმინდება ჭუჭყისგან; ო აღლაჰ, განმბანე ჩემი

ცოდვებისგან წყლით, თოვლით და სეტყვით)¹
და თუ მოისურვებს, ამის ნაცვლად შეუძლია
თქვას:

(سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ، وَتَعَالَى جَدُّكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ).

(სუბჰანაქა ღლაჰუმმა ვა ბიჰამდიქ, ვა
თაბაარაქა სმუქ, ვა თა'ალაა ჯადდუქ, ვა ლაა
ილააჰა ღაირუქ [ქება და დიდება შენ, ღმერთო,
დალოცვილია სახელი შენი, ამაღლებულია
დიდება შენი, არ არსებობს ღმერთი შენს გარდა])²
და თუ სხვა რომელიმე ვედრებით გახსნის ან
წაიკითხავს იმ დუათაგან, რაც მოციქულისგან
(აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) მტკიცედ
არის გადმოცემული, არ არის პრობლემა.
უპირატესია, რომ ზოგჯერ ერთი დუა თქვას,
ზოგჯერ კი მეორე, რადგან ეს უფრო
სრულყოფილია მიზანძვაში. შემდეგ ამბობს:
შევეფარები ალლაჰს ქვით ჩასაქოლი
სატანისგან, შემდეგ ალლაჰის სახელით
მოწყალისა და შემწყალებლის და კითხულობს
სურა ალ-ფაათიჰას, რადგან შუამავლის თქმით:

(لَا صَلَاةَ لِمَنْ لَمْ يَقْرَأْ بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ).

¹ გადმოცემულია ალ-ბუხარის მიერ ნომრით (744) და მუსლიმის მიერ
ნომრით (598).

² გადმოსცა მუსლიმმა ნომრით (399).

«არ არის ლოცვა იმისი, ვინც არ წაიკითხა სურა ალ-ფათიჰა».¹ და ფათიჰას კითხვის დასრულების შემდეგ ხმამაღლა ამბობს -ამინ - , ხმამაღლად საკითხავ ლოცვებში, და ჩურჩულთ ჩუმ ლოცვებში. შემდეგ კითხულობს რაც შეუძლია ყურანიდან. უპირატესია, რომ ფათიჰას შემდეგ შუადღის, ნაშუადღევის და ღამის ლოცვებში წაიკითხოს სურები „მუფასსალ“ საშუალო ნაწილიდან, ხოლო დილის ლოცვაში მისი გრძელი ნაწილიდან. რაც შეეხება საღამოს ლოცვას ზოგჯერ წაიკითხოს გრძელი სურებიდან, ზოგჯერ კი მოკლედან, როგორც ეს გადმოცემულია სხვადასხვა ჰადისებში.

7- მლოცველი ამბობს თაქბირს ალლაჰუ აქბარ და ამ დროს მოიხრება წელში, ხელებს სწევს მხრების ან ყურების დონემდე, ის ასწორებს თავს ისე, რომ თავი და ზურგი ერთ ხაზზე იყოს, ხელებს ადებს მუხლებზე, თითებს კი აშორებს ერთმანეთისგან. მოხრის დროს უნდა იყოს დამშვიდებულ მდგომარეობაში და ამბობს: სუბჰანა რაბბია ლ-‘აზიმ, უპირატესია, რომ ეს

¹ გადმოსცა ალ-ბუხარიმ ნომრით (756).

გაიმეოროს სამჯერ ან მეტჯერ. ასევე
სასურველია, რომ მასთან ერთად თქვას:

(سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي).

(სუბჰანაქა ლლაჰუმმა ვა ბიჰამდიქ,
ალლაჰუმმა დფირ ლიი)¹

8- მლოცველი თავს წევს რუქუ'დან და
ხელებს წევს მხრებამდე ან ყურებამდე, და
ამბობს: (სამი'ალლაჰუ ლიმან ჰამიდაჰ) თუ ის
იმამია ან მარტო ლოცულობს, დგომის დროს
ამბობს:

(رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ مِلْءَ السَّمَوَاتِ وَمِلْءَ الْأَرْضِ،
وَمِلْءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدَ).

(რაზბანა ვა ლაქალ-ჰამდ, ჰამდან ქასიირან
ტაიიბან მუბარაქან ფიიჰი, მილა-სსამავათი ვა
მილ'ალ-არდი, ვა მილ'ა მაში'თა მინ შეი'ინ ზა'დ)
(ღმერთო ჩვენო, შენ გეკუთვნის ქება უამრავი,
კეთილი და დიდებული ქება, რომელიც ავსებს
ცას და მიწას და ყველაფერს, რასაც შენ ისურვებ
ამის შემდეგ).²

¹ გადმოცემულია ალ-ბუხარის მიერ, ნომრით (817) და მუსლიმის მიერ, ნომრით (484).

² გადმოცემულია ალ-ბუხარის მიერ, ნომრით (711) და მუსლიმის მიერ, ნომრით (598).

რაც შეეხება იმამის უკან მდგომ მლოცველს, ის რუქუ'დან წამოდგომისას ამბობს: რაბბანა ვა ლაქალ-ჰამდ და განაგრძობს მანამდე ნათქვამით. თუ კი ვინმე მათგანი — ანუ იმამი, ან მარტო მლოცველი — ამ ქებას დაამატებს (დამატებით დუას ან ქების სიტყვებს), ეს ნებადართულია.

(أَهْلَ النَّاءِ وَالْمَجْدِ، أَحَقُّ مَا قَالَ الْعَبْدُ، وَكُنَّا لَكَ عَبْدًا: اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ).

ო ღირსეულო ქებისა და დიდების პატრონო! ეს არის უდიდესი სიტყვა, რაც მონამ შეიძლება თქვას, და ჩვენ ყველანი შენი მონები ვართ. ო ალლაჰ, არ არსებობს ძალა, რომ შეაჩეროს ის, რაც შენ მიანიჭე, და არავის შეუძლია მიანიჭოს ის, რაც შენ შეაკავე, და ძალაუფლება და ბრწყინვალეობა ვერ არგებს მას, ვის წინააღმდეგაც გასურს“. /აჰლუს-სანააი ვალ-მაჯდი, აჰაყყუ მა ყაალალ-'აბდუ, ვაქულლუნა ლაქა 'აბდუნ: ალლაჰუმმა, ლა მაანი'ა ლიმაა ა'ტაითა, ვალა მუ'ტია ლიმაა მანა'თა, ვალა იანფა'უ ზალ-ჯადდი მინქა ალ-ჯადდუ/¹ და ის კარგია,

¹ გადმოსცა მუსლიმმა ნომრით (477).

რადგან ეს მტკიცედ არის გადმოცემული შუამავლისგან.

სასურველია, რომ თითოეულმა მათგანმა, იგულისხმება იმამი, ასევე იმამის უკან მლოცველი და მარტო მლოცველი დადგომისას (რუქუ'იდან წამოდგომის შემდეგ) ხელები დაიდოს მკერდზე, როგორც აკეთებდა რუქუ'ზე წასვლამდე დგომისას. ეს იმით არის დადასტურებული, რაც შუამავლისგან (აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) გადმოცემულია ვაილ ბინ ჰუჯრისა და სახლ ბინ სა'დის (აღლაჰი იყოს მათით კმაყოფილი) ჰადისებშია მითითებული.

9- მლოცველი თაქბირით ჩადის სუჯუდში, ჯერ ადებს მუხლებს, შემდეგ კი ხელებს, თუ ამის შესაძლებლობა აქვს. თუ გაუჭირდება, ჯერ ხელებს დაადებს, შემდეგ მუხლებს. სუჯუდში უნდა იყოს ისე, რომ თითქმის (და ფეხებით) მიმართული იყოს ყიბლასკენ, ხელის თითები შეკრული და გაშლილი. სუჯუდი სრულდება შვიდი ორგანოთი: შუბლი და ცხვირი, ორივე ხელი, ორივე მუხლი, და ფეხის თითების

ბალიშები. სუჯუდში ამბობს: „სუბჰანა რაბბია ლ-ა'ლა", (უწმინდესია ჩემი უზენაესი ღმერთი).

სუნნაა, რომ ეს გაიმეოროს სამჯერ ან მეტჯერ. ასევე სასურველია, რომ თქვას:

(سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي).

(სუბჰანაჟა ლლაჰუმმა ვა ბიჰამდიქ, ალლაჰუმმა ღფირ ლიი) გაახშიროს ვედრებიდან, ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას, თქმით:

(أَمَّا الرُّكُوعُ، فَعَظِّمُوا فِيهِ الرَّبَّ، وَأَمَّا السُّجُودُ، فَاجْتَهِدُوا فِي الدُّعَاءِ، فَقَدْ بَيَّنَّ أَنَّ يُسْتَجَابَ لَكُمْ).

(რაც შეეხება რუქუ'ს ადიდეთ მასში თქვენი ღმერთი, ხოლო რაც შეეხება სუჯუდს გაახშირეთ დუა მასში გულმოდგინედ, რადგან დიდი ალბათობაა, რომ თქვენს ვედრებას პასუხი გაეცეს).¹

და სთხოვოს თავის უფალს ამ ქვეყნისა და საიქიოს სიკეთე. იქნებოდა ეს ლოცვა სავალდებულო თუ ნებაყოფლობითი, მლოცველი ლოცვისას მოაშორებს მკლავებს

¹ გადმოსცა მუსლიმმა ნომრით (479).

გვერდებიდან, მუცელს ბარდაყებიდან, და ბარდაყებს — წვივებიდან. ხელის წინა ნაწილებს (წინამხრებს) არ დაადებს მიწაზე, ამის საფუძველია, მოციქულის (აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) სიტყვები:

(اعْتَدِلُوا فِي السُّجُودِ، وَلَا يَبْسُطْ أَحَدُكُمْ ذِرَاعِيَهُ انْبِسَاطَ الْكَلْبِ).

(იყავით სუჯუდში ზომიერები და თქვენგანმა არავინ არ გაშალოს თავისი ხელები ძაღლისადავ).

10- მლოცველი თავბირით სწევს თავს სუჯუდიდან და ჯდება მარცხენა ფეხზე, ხოლო მარჯვენა ფეხის ტერფი წამოწეული აქვს ვერტიკალურად. ხელებს აწყობს ბარდაყებზე და მუხლებზე. ამ მდგომარეობაში ის წარმოთქვამს:

(رَبِّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَاهْدِنِي وَارْزُقْنِي وَعَافِنِي وَاجْبُرْنِي).

(ღმერთო ჩემო, მომიტევე, შემიწყალე, დამადგინე ჭეშმარიტ გზაზე, მომმადლე საზრდო, მომანიჭე ჯანმრთელობა და დამეხმარე). რაბბი ღვირ ლიი ვარჰამნიი

¹ გადმოცემულია ალ-ბუხარის მიერ, ნომრით (788) და მუსლიმის მიერ, ნომრით (493).

ვაჰდინი ვარზუყნი ვა'ფინი ვაჯბურნი¹ და ამ ჯდომის დროს უნდა იყოს დამშვიდებულ მდგომარეობაში.

11- მლოცველი თაქბირით ჩადის მეორე სუჯუდში და იქ იქცევა ისე, როგორც მოიქცა პირველ სუჯუდში.

12- მლოცველი თაქბირით წევს თავს მეორე სუჯუდიდან და ჯდება მცირეხნიანი ჯდომით ისე, როგორც სუჯუდებს შორის ჯდება. ამას ეწოდება "დასვენების ჯდომა", და ის სუნნაა. თუ ვინმე მას გამოტოვებს — პრობლემა არ არის. ამ ჯდომაში არ არსებობს განსაზღვრული ზიქრი ან ვედრება. შემდეგ მლოცველი დგება მეორე რაქათზე თუ შეუძლია, დაყრდნობით მუხლებზე, ხოლო თუ გაუჭირდება დაეყრდნოს მიწას. მეორე რაქათში კითხულობს სუურათ ალ-ფათიჰას და შემდეგ რასაც შეძლებს ყურანიდან, და განაგრძობს ისე, როგორც მოიქცა პირველ რაქათში.

13- თუ ლოცვა ორრქათიანია როგორიცაა

¹ გადმოცემულია ათ-თირმისი მიერ, №284; აბუ დაუდის მიერ, ნომრით 850; და იბნ მაჯას მიერ, ნომრით 898.

ფაჯრის, ჯუმას ან ორი დღესასწაულის ღოცვები, მაშინ მღოცველი მეორე სუჯუდიდან წამოსვლის შემდეგ ჯდება ისე, რომ მარჯვენა ფეხი წამოწეული აქვს, ხოლო მარცხენა ფეხი ჰორიზონტალურად და მასზე ზის. მარჯვენა ხელს ადებს მარჯვენა ბარძაყსა და მუხლზე, თითებს ყველა თითს შეკრავს გარდა საჩვენებლისა, და საჩვენებელი თითით მიუთითებს თავკიდზე (ერთღმერთიანობაზე). თუ კი მარჯვენა ხელის ნეკა და არათითს შეკრავს, ცერა თითით და შუა თითით წრეს შექმნის, ხოლო საჩვენებლით მიუთითებს — ესეც კარგია, რადგან ორივე ფორმა მტკიცედ გადმოცემულია შუამავლისგან (ალლაჰის ღოცვა და მშვიდობა მას), უპირატესია, რომ ზოგჯერ ერთი ფორმით მოიქცეს, ზოგჯერ მეორე ფორმით. მარცხენა ხელს კი ადებს მარცხენა ბარძაყსა და მუხლზე. შემდეგ ამ ჯდომაში კითხულობს თაშაჰჰუდს, რომელიც ასეთია:

(التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ

وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ
مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ).

(ათთაჰიათუ ლილლაჰი ვა სალაავათი ვა
ტაიიბათუ, ასსალამუ 'ალიქა აიუჰა ნნაბიყუ
ვა რაჰმათულლაჰი ვა ბარაქათუჰ, ასსალამუ
'ალინაა ვა 'ალაა 'იბადი ლლაჰი სსაალიჰინ,
აშჰადუ ან ლაა ილაჰა ილლა ლლაჰ ვა აშჰადუ
ანნა მუჰამადან 'აბდუჰუ ვა რასუულუჰ)

მნიშვნელობა: (მისალმებანი, ლოცვა და
ყოველი სიკეთე მხოლოდ ალლაჰს ეკუთვნის.
ალლაჰის მშვიდობა, წყალობა და მისი ბარაქა
შენზე იყოს ალლაჰის შუამავალო. მშვიდობა
ჩვენ და ალლაჰის ყველა მართალ მსახურს.
ვამოწმებ, რომ არ არსებობს ღმერთი, გარდა
ალლაჰისა და ვამოწმებ, რომ მუჰამადი მისი
მონა და მოციქულია) შემდეგ იტყვის:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ
إِبْرَاهِيمَ؛ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى
إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ؛ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ).

პასუხი: "ღმერთო დალოცე მუჰამადი და
მუჰამადის ოჯახი, ისე როგორც დალოცე
იბრაჰიმი და იბრაჰიმის ოჯახი, ჭეშმარიტად შენ
ქებული და დიდებული ხარ, ღმერთო აკურთხე

მუჰამმადი და მუჰამმადის ოჯახი, ისე როგორც აკურთხე იბრაჰიმი და იბრაჰიმის ოჯახი, ქეჰმარიტად შენ ქებული და დიდებული ხარ".

(აღლაჰუმმა სალლი 'ალაა მუჰამმად ვა 'ალაა აალი მუჰამმად ქამაა სალაითა 'ალაა იბრაჰიმი ვა 'ალაა აალი იბრაჰიმი ინნაქა ჰამიიდუნ მაჯიიდ, აღლაჰუმმა ბაარიქ 'ალაა მუჰამმადინ ვა 'ალაა აალი მუჰამმადინ ქამაა ბაარაქთა 'ალაა იბრაჰიმი ვა 'ალაა აალი იბრაჰიმი ინნაქა ჰამიიდუნ მაჯიიდ)¹

აღლაჰს შეეფარება ოთხი რამისგან და იტყვის:

(اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ، وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ، وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ).

(ჩემო ღმერთო, მე მოგეკედლები შენ ჯოჯოხეთის სასჯელისგან, საფლავის სასჯელისგან, სიცოცხლისა და სიკვდილის ცდუნებისგან და ცრუ მესია დაჯჯალის ცდუნებისგან)/ აღლაჰუმმა ინნიი ა'უზუ ბიქა მინ 'აზაბი ჯაჰანნამ, ვამინ 'აზაბილ-ყაბრ, ვამინ ფითნათილ-მაჰიაა ვალ-მამაათ, ვამინ შარრი

¹ გადმოცემულია ალ-ბუხარის მიერ, ჰადისი ნომრით (797) და მუსლიმის მიერ, ნომრით (402).

ფითნათილ-მასიჰიდ-დაჯჯალ/¹

შემდეგ მლოცველი ამბობს იმ დუას, რაც სურს ამ ქვეყნისა და საიქიოს სიკეთეებიდან. თუ დალოცავს თავის მშობლებს ან სხვა მუსლიმებს — პრობლემა არ არის, იქნება ეს ლოცვა სავალდებულო თუ ნებაყოფლობითი, რადგან მოციქული (აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) ზოგადი ნათქვამიდან აბდულლაჰ იბნ მასუდის (აღლაჰი იყოს მისით კმაყოფილი) ჰადისში, როცა ასწავლიდა მას თაშაჰჰუდს, ამბობს:

(ثُمَّ لِيَخْتَرِ مِنَ الدُّعَاءِ بَعْدَ أُعْجِبَهُ إِلَيْهِ فَيَدْعُو).

(შემდეგ ირჩევს იმ ვედრებას, რომელიც მოსწონს და მოუხმობს მისით)² სხვა გადმოცემაში ნათქვამია:

(ثُمَّ لِيَخْتَرِ مِنَ الْمَسْأَلَةِ مَا شَاءَ).

(შემდეგ აირჩიოს და სთხოვოს აღლაჰს ის, რაც სურს).³

და ეს მოიცავს ყველაფერს, რაც მონას არგებს

¹ გადმოცემულია ალ-ბუხარის მიერ, ჰადისი ნომრით (1311) და მუსლიმის მიერ, ნომრით (588).

² გადმოცემს ან-ნასაი ნომრით: (1298).

³ გადმოსცა მუსლიმმა ნომრით (402).

ამ ქვეყანაშიც და საიქიოშიც. შემდეგ მლოცველი ასრულებს ლოცვას სალამით მარჯვნივ და მარცხნივ, ასე რომ ამბობს: ასსალამუ 'ალაიქუმ ვა რაჰმათულლაჰ, ასსალამუ 'ალაიქუმ ვა რაჰმათულლაჰ.

14- თუ ლოცვა სამრაქათიანია, როგორიცაა მაღრიბი, ან ოთხრაქათიანია, როგორიცაა ზუჰრი, ასრი და იშა, მლოცველი კითხულობს ზემოთ ხსენებულ თაშაჰჰუდს მოციქულის (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) სალავათთან ერთად, შემდეგ დგება ფეხზე, დაყრდნობით მუხლებზე და ხელებს წევს მხრების ან ყურების დონემდე, თან ამბობს: „ალლაჰუ აჰბარ, შემდეგ ხელებს დებს მკერდზე, როგორც წინა შემთხვევაში, და კითხულობს მხოლოდ სურა ალ-ფაათიჰას. ზუჰრის ლოცვის მესამე და მეოთხე რაქათში ხანდახან დაამატებს რაიმე სხვა აიებს ან სურას პრობლემა არ არის, რადგან ამის მტკიცებულება გადმოცემულია აბუ საიდიდან (ალლაჰი იყოს მისით კმაყოფილი), თუ მლოცველმა თაშაჰჰუდის

დროს არ წაიკითხა საღვთო მოციქულზე (აღლაჰის ლოცვა დაა მშვიდობა მას) ესეც დასაშვებია, რადგან ეს სუნნაა და არა სავალდებულო პირველ თაშაჰჰუდში. შემდეგ მლოცველი კითხულობს თაშაჰჰუდს მაღრიბის მესამე რაქათის შემდეგ, და ზუჰრის, ასრისა და იშას მეოთხე რაქათის შემდეგ, როგორც ორრაქათიანი ლოცვების დროს ხდებოდა. ბოლოს ასრულებს ლოცვას საღამით მარჯვენა და მარცხენა მხარეს, შემდეგ სამჯერ ამბობს: ასთაღფირულლაჰ (ო, აღლაჰ პატიებას ვითხოვ შენგან) და შემდეგ ამბობს:

(اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ، تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ).

(აღლაჰუმმა ანთა სალაამ, ვა მინქა სსალაამ, თაბაარაქთა ია ზალ ჯალაალი ვალ იქრაამ).¹ სანამ მლოცველი ხალხისკენ მიბრუნდება თუ ის იმამია ამბობს:

(لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلَا مُعْطِي لِمَا مَنَعْتَ، وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَلَا نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ، لَهُ النُّعْمَةُ وَلَهُ الْفَضْلُ، وَلَهُ

¹ გადმოსცა მუსლიმმა ნომრით (591).

الشَّاءُ الْحَسَنُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ).

(არ არსებობს ღმერთი გარდა ალლაჰისა, იგი ერთადერთია, არ ჰყავს მას თანამოზიარე. მას ეკუთვნის მეფობა და ქება, და ის ყოვლისშემძლეა ყოველივეზე. არ არსებობს ძალა და ძალაუფლება, გარდა ალლაჰის მიერ მიცემულისა.

ო ალლაჰ, არავინაა, ვინც შეაჩერებს იმას, რასაც შენ მისცემ და არავინაა, ვისაც მისცემ იმას, რასაც შენ შეაკავებ. ვერანაირი დიდება და ძალაუფლება ვერ გამოადგება მის მფლობელს შენს წინაშე. არ არსებობს ღმერთი გარდა ალლაჰისა, და ჩვენ არ ვევედრებით სხვას, გარდა მისი. მას ეკუთვნის წყალობა, სიკეთე და მას ეკუთვნის მშვენიერი ქება. არ არსებობს ღმერთი, გარდა ალლაჰისა, ჩვენ გულწრფელები ვართ მის რელიგიაში, თუნდაც ურწმუნოებს ეს არ სიამოვნებდეთ) /ლა ილააჰა ილლაალლაჰ, ვაჰდაჰუ ლა შარიიჟა ლაჰ, ლაჰულ-მულჟ, ვალაჰულ-ჰამდ, ვა ჰუა 'ალაა ქულლი შაი'ინ ყადირ, ლა ჰაულა ვალა ყუვვათა ილლა ბილლაჰ, ალლაჰუმმა ლა მანაიუ ლიმა აუ'ტაითა, ვალა მუ'ტია ლიმა მანაათა, ვალა იანფა'უ ზალ-ჯადდი მინქალ-ჯადდ, ლა ილააჰა ილლაალლაჰ, ვალა ნა'ბუდუ ილლაა იააჰ, ლაჰუ

ნნი'მათუ, ვალაჰულ-ფადლ, ვალაჰუს-სანააუ
ალ-ჰასან, ლა ილააჰა ილლაალლაჰ, მუხლისიინა
ლაჰუდ-დიინ, ვალავ ქარიჰალ-ქააფირუენ).¹

შემდეგ ამბობს: სუბჰანალლაჰ — 33-ჯერ,
ალჰამდულილლაჰ — 33-ჯერ, ალლაჰუ აქბარ —
33-ჯერ, და ასრულებს 100-ს ამ სიტყვით: ლაა
ილააჰა ილლა ალლაჰუ ვაჰდაჰუ ლა შარიქა ლაჰ,
ლაჰულ-მულქუ ვა ლაჰულ-ჰამდ, ვა ჰუა 'ალა
ქულლი შაი'ინ ყადირ არ არსებობს ღმერთი
გარდა ალლაჰისა, იგი ერთადერთია, არ ჰყავს
მას თანამოზიარე, მას ეკუთვნის მეფობა და ქება,
და ის არის ყოვლისშემძლე, შემდეგ
კითხულობს: აიათ ალ-ქურსი (სურა ალ-ბაყარა,
აია 255), ყულ ჰუვა ალლაჰუ აჰად (სურა ალ-
იხლას), ყულ აუ'უ ბირაბზილ-ფალაყ (სურა ალ-
ფალაყ), ყულ აუ'უ ბირაბზინ-ნას“ (სურა ან-ნას)
— ყოველი ლოცვის შემდეგ. რეკომენდებულია
ამ სამ სურას სამჯერ წაკითხვა ფაჯრისა და
მადრიბის ლოცვების შემდეგ, რადგან ამის
შესახებ გადმოცემულია მოციქულის (ალლაჰის

¹ გადმოსცა მუსლიმმა ნომრით (402).

ლოცვა და მშვიდობა მას) ჰადისები. ეს ზიქრები და დუები სუნნაა და არა სავალდებულო.

შარიათით დადგენილია თითოეული მუსლიმი მამაკაცისა და ქალისთვის, რომ აღავლინოს ნაფილე ლოცვები ზუჰრის ლოცვამდე ოთხი რაქათი, და მის შემდეგ ორი რაქათი,

მალრიზის შემდეგ ორი რაქათი, იმას შემდეგ ორი რაქათი,

და ფაჯრის ლოცვამდე ორი რაქათი. ჯამში ეს არის თორმეტი რაქათი, და ამ რაქათებს ეწოდება არ-რავათიბი (დადგენილი ნაფილეები), რადგან მოციქული (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) მუდმივად ასრულებდა მათ ადგილზე ყოფნისას (არა მოგზაურობის დროს). რაც შეეხება მოგზაურობას მოციქული (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) მათ (დადგენილ ნაფილეებს) ტოვებდა, გარდა ფაჯრის სუნნასა და ვითრის ლოცვისა, რადგან ამ ორ ლოცვაზე ის ყოველთვის ზრუნავდა ყოფნაშიც და მოგზაურობაშიც. უპირატესობა ენიჭება, რომ ეს

დადგენილი და ვითრის ლოცვა შესრულდეს სახლში. თუმცა, თუ ვინმე მათ მეჩეთში აღასრულებს პრობლემური არ არის, მოციქულის თქმით (აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას).

(أَفْضَلُ صَلَاةِ الْمَرْءِ فِي بَيْتِهِ، إِلَّا الصَّلَاةَ الْمَكْتُوبَةَ).

(ადამიანის ლოცვებიდან საუკეთესო არის ის, რომელსაც იგი სახლში ასრულებს, გარდა სავალდებულო ლოცვებისა).¹

ამ რაქათებზე ზრუნვა (მუდმივად აღსრულება) არის სამოთხეში შესვლის მიზეზთაგანი, მოციქულის თქმით (აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას):

(مَنْ صَلَّى اثْنَيْ عَشْرَةَ رَكْعَةً فِي يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ، بُنِيَ لَهُ بِهِنَّ بَيْتٌ فِي الْجَنَّةِ).

(ვინც დღისა და ღამის განმავლობაში თორმეტი რაქათს ილოცებს, აღლაჰი ამ რაქათების სანაცვლოდ აუშენებს მას სახლს სამოთხეში).²

თუ მლოცველი ასრულებს ოთხ რაქათს ასრის ლოცვამდე, ორ რაქათს მაღრიბის ლოცვამდე, და

¹ გადმოსცა ალ-ბუხარიმ ნომრით (6860).

² გადმოსცა მუსლიმმა ნომრით (728).

ორ რაქათს იშას ლოცვამდე — ეს კარგია, რადგან მტკიცედ არის გადმოცემული მოციქულის (აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას), რაც ამას მიუთითებს. ასევე, თუ მლოცველი ასრულებს ოთხ რაქათს ზუჰრის ლოცვის შემდეგ და ოთხს მისამდე ესეც კარგია, მოციქულის (აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) სიტყვებიდან:

(مَنْ حَافَظَ عَلَى أَرْبَعِ رَكَعَاتٍ قَبْلَ الظُّهْرِ، وَأَرْبَعٍ بَعْدَهَا حَرَّمَهُ اللَّهُ عَلَى النَّارِ).

ცინც ზუჰრის ლოცვამდე ოთხ რაქათს და ზუჰრის ლოცვის შემდეგ კიდევ ოთხ რაქათს დაიცავს, აღლაჰი მას ჯოჯოხეთის ცეცხლს აუკრძალავს).¹ და მნიშვნელობა ისაა, რომ მლოცველი ზუჰრის ლოცვის შემდეგ ორ რაქათს ამატებს დადგენილ სუნნაზე, რადგან დადგენილი სუნნაა ოთხი რაქათი ზუჰრამდე და ორი რაქათი მას შემდეგ. თუ მლოცველი ზუჰრის შემდეგ ორ რაქათს დაამატებს, მიიღებს იმას, რაც გადმოცემულია უმმ ჰაბიბას (აღლაჰი იყოს მისით კმაყოფილი) ჰადისში.

აღლაჰი არის წარმატების მიმნიჭებელი, აღლაჰის მშვიდობა და ლოცვა იყოს ჩვენს

¹ გადმოცემულია აჰმადის მიერ, ნომრით (25547), ათ-თირმეზის მიერ ნომრით (393) და აბუ დაუდის მიერ ნომრით (1077).

მოციქულ მუჰამმად იბნ აბდულლაჰზე, მის
ოჯახზე, მის საჰაბებზე და მათ მიმდევრებზე
სიკეთით, განკითხვის დღემდე.

رسالة الحرمين

Message of The Two Holy Mosques

Guidance content for the visitors of the Holy Mosque and
the Prophet's Mosque in languages.

